

Page: 35

Reach: 15000

Country: SLOVENIA

Size: 1713 cm2

1 / 4

V Lekarni Ljubljana za 100 milijonov evrov domačijskega nakupa

Vida Kocjan, foto: Atlas okolja, Matic Štojs, Gregor Pohleven

MOL je v Javni zavod Lekarna Ljubljana vložila več milijonov evrov, od zavoda pa doslej kljub dobičku ni prejela še ničesar. Računsko sodišče je revizijo zavoda opravilo po svojih, javnosti nerazumljivih kriterijih, kljub temu pa izdalo negativno mnenje

Page: 35

Reach: 15000

Country: SLOVENIA

Size: 1713 cm2

2 / 4

Konec julija je računsko sodišče izdalo negativno mnenje o pravilnosti poslovanja Javnega zavoda Lekarna Ljubljana. Revizijo so opravili za leto 2011, ko je zavod vodil Marko Jaklič. Ta je bil direktor zavoda do 31. marca 2013, od takrat pa je to Marjan Sedej, tako kot Jaklič izbravec ljubljanskega župana.

Zdravila za skoraj 400 tisoč prebivalcev

V Lekarni Ljubljana, ki je največji javni lekarniški zavod v Sloveniji, je bilo ob koncu leta 2011 kar 305 zaposlenih. Zavod je ustanovila Mestna občina Ljubljana, ima 40 poslovnih enot in galenski laboratorij, z zdravili

pa oskrbuje predvsem prebivalce na območju mestne občine, kjer ustvari kar 80 odstotkov celotnega prometa. Z zdravili oskrbuje še trinajst okoliških občin, in sicer prebivalce občin Borovnica, Brezovica, Cerknica, Cerkno, Grosuplje, Idrija, Ivančna Gorica, Logatec, Loška dolina, Medvode, Velike Lašče, Videm–Dobrepolje in Vrhnika. Gre torej za preskrbo z zdravili za okrog 400 tisoč prebivalcev osrednje Slovenije, farmacevti v lekarnah pa letno izdajo zdravila na več kot dva milijona receptov. Lekarna v svoji proizvodni poslovni enoti galenski laboratorij izdeluje galenske izdelke in jih nato prodaja v svojih lekarnah (teh je samo v mestni občini 23), izdeluje pa tudi šest registriranih zdravil, ki so v prometu v vseh slovenskih lekarnah. Zavod upravlja s premoženjem, ki se giblje okrog 43 milijonov evrov, letni prihodki so blizu 120 milijonov evrov, hkrati pa je družba v letu 2010 dosegla 4,7 milijona evrov presežka prihodkov nad odhodki. V letu 2011 je bil ta 4,5 milijona evrov. Iz bilančnih podatkov je razvidno, da so med odhodki v letu 2011 največjo postavko predstavljali stroški blaga, materiala in storitev, dobrih 90 odstotkov, stroški dela pa so bili 8,5 odstotka. Celotni odhodki, stroški torej, pa so znašali 114,7 milijona evrov.

Revizorji se do LL Grosista niso opredeljevali

Gre torej za velik javni zavod, katerega letni prihodek je tolikšen, kot znaša približno 43 odstotkov prihodkov mestne občine Ljubljana. Lekarniška dejavnost pa je tudi del zdravstvene dejavnosti. Ob tem je Lekarna Ljubljana 2. oktobra 2009 ustanovila tudi gospodarsko družbo LL Grosist, d. o. o., ki pa na spletni strani zavoda v predstavitvi ni navedena. Iz spletne baze Supervizor je razvidno, da je bil direktor te gospodarske družbe od ustanovitve do januarja 2013 Marko Žnidaršič, Marko Jaklič, direktor Lekarne Ljubljana, pa je bil hkrati tudi prokurist LL Grosista, in sicer od novembra 2010 do marca 2013, ko je odšel iz Lekarne Ljubljana. Tako kot v matični družbi ga je tudi tukaj nadomestil Marjan Sedej, ki je direktor zavoda Lekarna Ljubljana in še vedno tudi prokurist v družbi LL Grosist, čeprav je bila aprila 2013 za direktorico te družbe imenovana Andreja Leskovec. Iz spletne baze je še razvidno, da je družba LL Grosist od Javnega zavoda Lekarna Ljubljana v času od ustanovitve (oktobra 2009) do danes prejela 107,75 milijona evrov. Kako jih je potem prerazporedila, pa iz Supervizorja ni razvidno, saj gre za družbo,

Javni zavod Lekarna Ljubljana z zdravili oskrbuje mestno občino Ljubljana in še trinajst okoliških občin: Borovnico, Brezovico, Cerknico, Cerkno, Grosuplje, Idrijo, Ivančno Gorico, Logatec, Loško dolino, Medvode, Velike Lašče, Videm–Dobrepolje in Vrhniko.

Marko Jaklič, nekdanji direktor Javnega zavoda Lekarna Ljubljana in prokurist LL Grosista, je dobro opravil svoje delo v korist posameznikov, sicer ga ljubljanski župan ne bi hvalil kot enega najboljših direktorjev.

Jadranka Dakić, dolgoletna desna roka Zorana Jankovića, je »še pravočasno« odstopila z mesta predsednice sveta Lekarne Ljubljana. Še pred tem so nadzorniki vodstvu Lekarne Ljubljana poddelili razrešnico, ne da bi o tem obvestili mestni svet, ki je dal soglasje Jakliču za direktorja. Menili so celo, da je mesto direktorja in prokurista v LL Grosistu notranja stvar Lekarne Ljubljana.

Javni zavod Lekarna Ljubljana ne prispeva ničesar v mestno blagajno, MOL pa veliko daje Javnemu zavodu Lekarna Ljubljana.

ustanovljeno po zakonu o gospodarskih družbah. To pomeni, da so se v Lekarni Ljubljana na takšen način izognili nadzoru javnosti nad porabo javnega denarja.

Brez javnega razpisa Iz poročila Računskega sodišča RS je razvidno, da je Lekarna Ljubljana v letu 2011 poslovala s 536 dobavitelji. Pri tem je s 86 odstotki teh ustvarila do 20 tisoč evrov prometa oziroma je promet s temi dobavitelji skupno predstavljal le 1,1 odstotka celotnih nabav zavoda. Revizorji so tudi ugotovili, da je Lekarna Ljubljana

Page: 35

Reach: 15000

Country: SLOVENIA

Size: 1713 cm2

3 / 4

Zupan Zoran Janković točno ve, kaj dela. Ali kot meni Jazbinšek: »Vedeti moramo, da se s tem županom ni za heciti in da se z njim ne da ničesar dogovoriti. Vsak odstop malo nazaj od tistega, kar bi bilo prav, pa pomeni samo izgubo.«

30. julija 2011 sklenila neposredno pogodbo o nakupu zdravil, blaga za nadaljnjo prodajo in medicinsko-tehničnih pripomočkov s podjetjem LL Grosist. Spomnimo, Lekarno Ljubljana je vodil Marko Jaklič, ki je bil v LL Grosistu prokurist. To pomeni, da je Jaklič

neposredno pogodbo o dobavi blaga brez javnega naročila sklenil sam s seboj. Pogodba je sklenjena za štiri leta, torej do 30. julija 2015. Revizorji so ob tem ugotovili, da je Lekarna Ljubljana pri LL Grosistu nabavila za 100,7 milijona evrov zdravil, medicinsko-tehničnih pripomočkov in blaga za nadaljnjo prodajo, za to pa ni izvedla postopka javnega naročanja. Vse torej brez javnega razpisa. Jaklič je sklenil pogodbo z Jakličem po cenah, ki jih je na eni in drugi strani določil Jaklič. LL Grosist je Lekarno Ljubljana v letu 2011 zaračunal storitve v znesku 6.237 evrov ter material in blago v skupnem znesku 19.721.240 evrov, od tega za 779.751 evrov izdelkov blagovne znamke zavoda in galenskega laboratorija (zdravila v znesku 100.882 evrov, kozmetika v znesku 57.855 evrov, prehranska dopolnila v znesku 620.615 evrov in medicinsko-tehnični pripomočki v znesku 399 evrov). Nabavna vrednost izdelkov blagovne znamke Lekarna Ljubljana in galenskega laboratorija, ki deluje v okviru zavoda, pa je bila za 105.917 evrov višja od vrednosti, po kateri jih je Lekarna Ljubljana zaračunala družbi LL Grosist. Nadalje je Javni zavod Lekarna Ljubljana družbi LL Grosist (svojemu podjetju) v letu 2011 zaračunal najemino za poslovne in skladiščne prostore

Javni zavod Lekarna Ljubljana ima sedež v stavbi na Komenskega 11. Iz te stavbe se je morala med drugim izseliti SDS, da je Mestna občina Ljubljana naredila prostor za direktorja Marka Jakliča.

ter obratovalne stroške v znesku 145.746 evrov in izdelke svoje blagovne znamke ter galenskega laboratorija v znesku 848.274 evrov, od tega je LL Grosist za 79,44 odstotka vrednosti teh izdelkov prodal nazaj Javnemu zavodu Lekarna Ljubljana.

Poročilo sredi dopustov, minister še nič Vezi med javnim zavodom in gospodarsko družbo, ki jo je ustanovil ta javni zavod, so torej zelo tesne. Revizorji računskega sodišča se pri tem niso spraševali, ali je Lekarna

Doslej so se oglasili samo v SDS

V svetniškemu klubu SDS so po poročilu računskega sodišča zapisali:

»V javnosti so krožila številna ugibanja, zakaj je Jankovičev 'čudežni deček' Marko Jaklič 31. 3. 2013 zapustil mesto prvega farmacevta v mestu. In to le leto dni po tem, ko je Jankovičeva večina v mestnem svetu kljub močnemu nasprotovanju javnosti in mestne opozicije potrdila njegov drugi 4-letni mandat.

Danes je jasno zakaj. Ker je revizija Računskega sodišča RS ugotovila, da posluje mimo zakonov, 'po domače'. Jaklič je namreč že ob pripravi obrazložitve pred objavo poročila vedel, da se spričo teže ugotovljenih kršitev ne bo mogel obdržati na vrhu zavoda.

V reviziji lahko preberemo naslednje (str. 36): »Zavod je v letu 2011 posloval s 536 dobavitelji, s katerimi je ustvaril 119.487.640 evrov prometa.« - »Ugotovili smo, da je zavod v letu 2011 nabavil material, blago in storitve v znesku 101.379.479 evrov in osnovna sredstva v znesku 495.416 evrov na podlagi postopkov javnega naročanja, ki niso bili izvedeni v skladu z določili ZJN-2.« Zavod je tako dokazano ravnal v nasprotju s temeljnimi načeli javnega naročanja, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja, na kar smo v svetniški skupini SDS vseskozi opozarjali. Vodja svetniške skupine SDS Mirko Brnič Jager, ki je tudi član sveta zavoda Lekarna Ljubljana, je že ob spremljanju poslovnega rezultata za leto 2011 izpostavil dvom o računovodski evidenci in zahteval dodatna zagotovila, da je računovodska bilanca pripravljena verodostojno in v skladu z veljavnimi normativi. Teh seveda ni dobil.

Računsko sodišče je z omenjeno revizijo potrdilo naše sume, da se v Lekarni Ljubljana posluje precej po domače. Še več, prepričani smo, da bi do podobnih ugotovitev prišli tudi v morebitni reviziji za leto 2012. Ne nazadnje Lekarna Ljubljana na leto obrne 120 milijonov evrov, kar Jankovičevi mestni blagajni zagotovo ne ostane neopaženo. Je pa omenjeno poročilo dobra novica za davkoplachevalce, saj bo vsaj v naslednjem polletju zavod verjetno posloval bolj previdno.

Svetniški klub SDS v mestnem svetu Mestne občine Ljubljana

V svetniški skupini od Nadzornega odbora MOL pričakujemo, da bo skladno s statutom MOL Računsko sodišče RS pozval, naj opravi revizijo Lekarne Ljubljana tudi za leto 2012, ob izteku leta 2013 pa še za letošnje leto.

Zato župana Jankoviča, ki je dvomljiva poslovanja Lekarne Ljubljana v javnosti vedno prvi komentiral in s tem v zvezi nasproti kritikom, npr. svetnika Miha Jazbinška, javno napotil Lekarno Ljubljano in njenega direktorja na kazenske in drugačne tožbe, postavljamo naslednja vprašanja:

1. Kje je presežek prihodkov Lekarne Ljubljana, o katerih govori poročilo Računskega sodišča RS v svojem negativnem mnenju o pravilnosti poslovanja v letu 2011?
2. Ali je Marko Jaklič zanj še naprej prototip 'izjemnega direktorja', kot je še konec 2012 zatrjeval v javnosti?»

Po odhodu Marka Jakliča v sorodno srbsko podjetje je njegovo vlogo prevzel Marjan Sedej.

Ljubljana lahko ustanovila svojo gospodarsko družbo ali ne, navedli so samo nekatera dejstva. Pri tem je nekoliko nenavadno, da so revizijsko poročilo objavili sredi počitniških dni, saj je to v javnosti nekoliko zvoledeno. Tomaž Gantar, minister za zdravje, se namreč doslej na poročilo še ni odzval. Edini, ki so Zoranu Jankoviću, županu mestne občine Ljubljana, postavili ustrezna vprašanja, so bili v svetniški skupini SDS, a ustreznega odgovora še niso prejeli, znano pa je, da je bil Marko Jaklič za Zorana Jankovića najboljši direktor, kar je Janković potrdil tudi po razkritju poročila računskega sodišča. Na novinarski konferenci je Janković dejal, »da bodo odpravili vse nepravilnosti v Javnem zavodu Lekarna Ljubljana«. Pri tem je sporno, da javni zavod posluje prek lastne gospodarske družbe LL Grosist, vendar računsko sodišče na to ni opozorilo. Zakaj ne, vedo le v vodstvu te ustanove.

Na spornost opozarjal že Jazbinšek O spornosti delovanja Lekarne Ljubljana in »njenega« grosističnega podjetja LL Grosist, zaradi česar so zdravila ter drugi medicinski in kozmetični pripomočki dražji, smo se konec lanskega leta pogovarjali z Miho Jazbinškom, mestnim svetnikom. Četudi Jazbinšek na to že dolgo opozarja, se na tem področju ni zgodilo nič novega, zato so

MOL nima nič niti od Lekarne Ljubljana niti od LL Grosista

Mestni svetnik Miha Jazbinšek je v nedavnem intervjuju za naš tednik dejal: »Dobički iz Javnega zavoda Lekarna Ljubljana se tako že pretakajo v LL Grosist, nad katerim pa ni nadzora.« Na vprašanje, ali se dobiček Lekarne Ljubljana ne prelije nazaj v mestno blagajno, je odgovoril: »Kje pa, Mol nima nič niti od Lekarne Ljubljana, kaj šele od LL Grosista. Enkrat, z enkratnim dejanjem se je zgodilo, da je Lekarna Ljubljana nakazala dobiček v mestni proračun. Sicer pa nič. Še najemnin za vse mestne prostore, ki jih imajo v najemu, ne plačujejo.« Vprašali smo ga tudi, kje je dobiček od LL Grosista: »Dobiček, ki ostane LL Grosistu, je nekaj, kar bi ostalo v Javnem zavodu Lekarna Ljubljana, če bi ta imela svoj nabavni oddelek, tako pa je dobiček po sebi. Noben »cash flow« v lekarno mi ni znan, nobenega zmanjšanja cene zdravil še nisem zasledil.« Nadalje smo ga vprašali, zakaj lju-

Miha Jazbinšek, mestni svetnik

bljanski župan tako hvali Marka Jakliča, saj je razumeti, da ima Mol od Lekarne Ljubljana velike finančne koristi. Jazbinšek je odgovoril: »Hvali ga zaradi razvoja Lekarne Ljubljana. Ta »razvoj« pa pomeni 5,6 milijona evrov vreden nakup nepremičnine Center Merkur na Viču zaradi 'priložnosti'. Mrtev kapital.«

njegovi odgovori zelo aktualni tudi danes. Dejal je, da je »razrešitev problema tako ljubljanskega kot mariborskega grosističnega podjetja (tam je zgodba podobna, gre pa

Tomaž Gantar, minister za zdravje, bi moral že zdavnaj urediti področje lekarniške dejavnosti, ki je tudi del zdravstvene dejavnosti. Doslej je vse, kar je pripravil v tej smeri, skrbno pospravil v predal svoje mize, posebno v zadnjem letu.

za Farmadent – op. av.), zdaj v rokah dveh ministrov, in sicer ministra za zdravje in ministra za finance. Oba bi morala takoj ugotoviti, da je bila ustanovitev grosističnih podjetij nezakonita. To je sicer ugotovil že prejšnji finančni minister Franc Križanič, vendar se ni zgodilo nič, vse je ostalo le na načelni ravni. Jazbinšek je podal tudi pobudo za preveritev ustreznosti ustanovitve ljubljanskega grosista in glede tega dejal: »Preden se bodo obrnili nekateri grosisti in preden bodo pristojni pogledali, kaj je z zakonitostjo njegove ustanovitve, se bo zgodilo to, kar se je že zgodilo. Štirje vodilni iz Javnega zavoda Lekarna Ljubljana odhajajo v Srbijo (Marko Jaklič je med njimi – op. av.), v Jugohemijo, ki je proizvodno farmacevtsko podjetje. S seboj pa nosijo blagovno znamko, ki jo sestavlja Javni zavod Lekarna Ljubljana in LL Grosist. Javni zavod Lekarna Ljubljana je v družbo LL Grosist vložila 6 milijonov evrov.« **D**